

การศึกษาเรื่อง การประเมินสหกรณ์การเกษตรจังหวัดชัยนาท ปี 2541-2546 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และความเติบโตของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดชัยนาท 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวในข้อ 1 และ 3) เพื่อสรุปและเสนอแนะ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมูลรายงานกิจการประจำปี งบดุล งบกำไรขาดทุน และจากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามโดยการออกสัมภาษณ์คณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกชั้นนำ (ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม และฝ่ายจัดการสหกรณ์ ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดชัยนาท จำนวน 287 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ยกเลิกการส่งเสริมสหกรณ์รูปแบบตั้งสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ประจำตัวในแต่ละอำเภอมาเป็นหน่วยงานส่งเสริมสหกรณ์แบบเคลื่อนที่ประจำอยู่ที่สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ประจำจังหวัดนั้น ๆ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดลักษณะสหกรณ์ต้นแบบ เพื่อให้มีสหกรณ์ต้นแบบเป็นแบบอย่างในการกำกับและส่งเสริมสหกรณ์อื่นในจังหวัด เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นจนมีคุณสมบัติได้เกณฑ์มาตรฐาน 8 ประการที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ประกาศใช้เป็นเครื่องมือชี้วัด

ซึ่งในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรต้นแบบของจังหวัดชัยนาท คือ สหกรณ์การเกษตรกรมโนมยร์ จำกัด มีคุณสมบัติครบ 8 ประการตามเกณฑ์มาตรฐาน และคัดเลือกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดชัยนาทอีก 6 สหกรณ์ เพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบ โดยจำแนกเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ต้นแบบ 8 ประการนั้น ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงของสหกรณ์ ด้านหนึ่ง และความเติบโตของธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์อีกด้านหนึ่ง

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนประกอบพื้นฐาน คือ คุณสมบัติของประธานและ/หรือเลขานุการ กลุ่มดำเนินการ กรรมการ และพนักงานลูกจ้างของสหกรณ์ ซึ่งเป็นโครงสร้างความมั่นคงของสหกรณ์การเกษตรของสหกรณ์ต้นแบบ และของสหกรณ์การเกษตรที่นำมาเปรียบเทียบมีคุณสมบัติไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างระหว่างสหกรณ์ต้นแบบ (สหกรณ์การเกษตรกรมโนมยร์ จำกัด) กับ สหกรณ์การเกษตรอีก 6 สหกรณ์ในจังหวัดชัยนาท พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการกำหนดนโยบายของสหกรณ์ โดยรวมแตกต่างกัน ในด้านการกำหนดนโยบายของสหกรณ์ ด้านการให้ความร่วมมือของสมาชิก ด้านการจัดการองค์กรของสหกรณ์ ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านธุรกิจรวบรวมขาย ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ด้านการควบคุมภายใน และด้านการจัดการทางการเงิน ส่วนด้านธุรกิจรวบรวมซื้อ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับการศึกษาความเติบโตของธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ที่ใช้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และผลการวิเคราะห์แนวโน้มเป็นสิ่งเปรียบเทียบ พบว่า ความเติบโตด้านธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์การเกษตรต้นแบบ ก็ไม่แตกต่างจากสหกรณ์การเกษตรที่นำมาเปรียบเทียบ โดยมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

TE 156450

The objectives of this study were 1) to collect information relevant to stability and growth of agricultural cooperatives in Chainat province, 2) to study and analyze the collected data, and 3) to arrive at recommendations to improve the agricultural cooperatives. The data was collected from annual reports, balance sheet, profit-loss account and through pre-tested interview schedules from 287 randomly selected members of implementation committee, cooperative member group leaders and management staff of agricultural cooperatives in Chainat province. The results of the study were as follows.

The cooperative promotion office in each district has been eliminated and a mobile cooperative promotion unit has been set up at each provincial cooperative office. A model cooperative with eight characteristics has been set up by the Cooperative Promotion Department and other cooperatives in each province have been encouraged to improve themselves to reach the standard.

Manorom Agricultural Cooperative Limited, the model cooperative, and other six selected agricultural cooperatives in Chainat province were compared in terms of organization stability and business growth rate.

In terms of organization stability, the basic components i.e. qualifications of chairperson and/or secretary, implementation staff, committee, and employees of the model cooperative and those of the other six cooperatives were different in policy formulation, members' cooperation, organization management, credit business, joint sale business, occupation promotion, internal control, financial management, but they were similar in joint purchase business.

With the use of the financial ratio and trend analysis, it was found that the business growth rate of the model cooperative was not different from that of the six co-operatives, at a significance level of 0.05.